

Załącznik 1 do Raportu z konsultacji społecznych dotyczących projektu „Planu zarządzania dobrem Światowego Dziedzictwa - Stare Miasto w Zamościu wpisane 14 grudnia 1992 r. na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO na podstawie kryterium IV” na lata 2019-2028

Wykaz uwag, wniosków, jakie wpłynęły w ramach konsultacji społecznych, trwających od 19 listopada do 5 grudnia 2018 r. dotyczących projektu „Planu zarządzania dobrem Światowego Dziedzictwa - Stare Miasto w Zamościu wpisane 14 grudnia 1992 r. na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO na podstawie kryterium IV” (na lata 2019-2028) oraz odpowiedzi udzielonych przez autorów Planu zarządzania.

Lp.	Data wpływu Interesariusz	Treść wniosku	Rozstrzygnięcie autorów Planu Zarządzania Starym Miastem w Zamościu wpisanym na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO w sprawie rozpatrzenia uwag		Stanowisko Zespołu autorskiego z uzasadnieniem
			Wniosek uwzględniony	Wniosek nie- uwzględniony	
CZ. I UWAGI, WNIOSKI WNIESIONE NA FORMULARZACH KONSULTACYJNYCH:					
1.	28.11.2018 mieszkaniec Zamościa (poza terenem Starego Miasta), przedstawiciel stowarzyszenia/organi- zacji pozarządowych	Powyższa ankieta nie pozostawia praktycznie żadnego wyboru. Postawione pytania są typu "czy chcę być piękny i bogaty". Ankieta (nieco inna niż ta) dotycząca oczekiwań powinna być szeroko skierowana do młodzieży szkół średnich i wyższych z wykorzystaniem potencjału (perswazji) nauczycieli. Warto poświęcić na to nawet kolejne 2-3 miesiące. To dla tych młodych ludzi planowana jest przyszłość miasta. Do tego nie są obciążeni stereotypami starszego pokolenia. Plan nie wspomina o likwidacji kolei i ogródków działkowych w miejscu Wielkiej Zalewy. zakłada się w nim trwanie zapisów przez dwie kadencje. Powinien jednak formować wskazania na znacznie dłuższy czas.	Cześć uwag do wprowadzenia do planów działania. (dotyczące akcji informacyjno - edukacyjnej w szkołach).	X	Likwidacja kolei i ogródków działkowych w rejonie Wielkiej Zalewy, to rozwiązania szczegółowe, które nie są przedmiotem planu. Wskazanie potrzeby zagospodarowania otoczenia Wielkiej Zalewy oraz połączenia tych terenów z miastem, jako komplementarnej atrakcji zawierają w sobie wskazanie potrzeby opracowania koncepcji projektowej, która będzie uwzględniać to co potrzebne i to co możliwe (likwidacja kolei w obecnym stanie prawnym i uwarunkowań technicznych jest mało prawdopodobna, choć wymaga akcentowania i poszukiwania rozwiązań długoterminowych).
2.	29.11.2018 mieszkaniec Zamościa (poza terenem Starego Miasta)	Kluczowe działania zawarte w Planie przyczynią się do rozwoju zespołu staromiejskiego będą miały wpływ na współczesne użytkowanie przestrzeni Starego Miasta bez naruszania chronionych wartości zabytkowych	X		Zgodność uwagi z zapisami planu.

3.	29.11.2018 mieszkaniec Zamościa (poza terenem Starego Miasta), pracownik UM/ instytucji samorządowej	Prywatyzacja zasobu mieszkaniowego na terenie Starego Miasta tak, pod warunkiem, że zostanie zachowana przez przyszłych Właścicieli zabytkowy charakter obiektów, a służby konserwatorskie wyegzekwują w sposób zdecydowany zapis ustawy o Ochronie Zabytków, w zakresie wiernego odtworzenia zniszczonych elementów i zastosowania dobrej jakości materiałów. Dotyczy to eksploatacji i remontów.	X		Zgodność uwagi z zapisami planu. Uwzględnienie uwagi w zakresie uczynienia redakcyjnego istniejącego zapisu.
4.	29.11.2018 mieszkaniec Zamościa (poza terenem Starego Miasta), pracownik UM/ instytucji samorządowej	<ul style="list-style-type: none"> · całościowe objęcie tematu · propozycję uporządkowania działań na rzecz utrzymania i renowacji zabytków (kompleksowe) · sugestie kosztów rozwoju (trafne) · objęcie programem prac remontowych i rewitalizacyjnych nie tylko elewacji, dachów o podwórek ale także wszystkich instalacji (elektryczne, wodno-kanalizacyjne, gazowe, ciepłownicze) w tych budynkach, klatek schodowych ścian, · koszty utrzymania zarządcy zespołu oprócz Gminy powinni ponosić także właściciel prywatnej nieruchomości z tego obszaru, · koszty te nie powinny (nie mogą) obniżyć poziomu dotychczasowych nakładów na utrzymanie zespołu 	X	Częściowo odrzucono – w zakresie „kosztów utrzymania zarządcy”	Zgodność uwagi z zapisami planu. Kwestia objęcia programem prac remontowych także infrastruktury technicznej (instalacje elektryczne, wodno-kanalizacyjne, gazowe, ciepłownicze), to zapis szczegółowy, mieszczący się w pojęciu remontów generalnych kamienic (wprowadzono uzupełnienie redakcyjne dla uczynienia zapisów). Ponoszenie kosztów zarządcy zespołu staromiejskiego przez właścicieli kamienic jest zawarte pośrednio w podatkach odprowadzanych przez właścicieli nieruchomości do budżetu miasta.
5.	29.11.2018 mieszkaniec Zamościa (poza terenem Starego Miasta)	<p>Konieczność uporządkowania chaotycznej zabudowy ogródków działkowych nad Łabuńką. Remont i wpisanie do rejestru zabytków (techniki) Jazu obok D. Elektrowni (przedwojenna konstrukcja piętrowa wodę w celu doprowadzenia do parku miejskiego) załączam swoje opr. (studenckie terenów (po) kolejowych obecnie b. zaniedbanych, Niektóre z Pomysłów tam zawartych są godne rozważenia. Celowym byłoby stworzenie obok D. Dworca Kolejowego w celu skomunikowania terenów rekreacyjnych w południowo-zachodniej części Starego Miasta. Jak również stworzenie tam dużego parkingu. Dla turystów odwiedzających Zoo w weekend zamykany jest jeden pas jezdni a parking (ewentualny) przed d. dworcem będzie za mały. Pożądane byłoby uczynienie rawelinu na ob. ogródkach działkowych (w widok z góry tą część Starego Miasta wygląda na niedokończoną)</p> <p>Po likwidacji kolei (od mostu n. Łabuńka do Bi) mógłby powstać, przystanek szynobusa (jako sięgaczowy) w bezpośredniej bliskości Starego Miasta. Celowym byłoby odtworzenie stalowej wieży ciśnieniowej jako widokowej. Wieża ta służyła w czasie wojny jako punkt obserwacyjny niemieckich poczynąń na roztoczu. W dawnej parowozowni mogłaby powstać całoroczna duża makietka kolejowa, uzupełniona obiektami na zewnątrz (kopia pociągu panc. „śmierć” walczącego z bolszewikami pod Zamościem). Obok zalewu miejskiego (południowo-wschodnia część) jest teren, którego włączenie do zalewu spowodowałoby powiększenie zbiornika o 1/3. teren jest niezainwestowany i miejski to rozwiązanie pozwoliłoby w przyszłości na ekspozycję „zameczku” skokówka jako kolejnej atrakcji turystycznej. Skomunikowanie tego terenu (wraz z niską infrastrukturą towarzyszącą - parter i niskie dachy) mogłoby nastąpić od ul. Lipskiej. Ziemia z wykopu mogłaby posłużyć do usypania toru saneczkowego (lokalizacja?). Ze względu na pękające mury kościoła św. Michała</p>		X (cenne sformułowania do uwzględnienia w ramach szczegółowych rozwiązań koncepcyjno – projektowych wynikających z kierunków działań wyznaczonych w planie zarządzania)	Szczegółowość celnych uwag przekraczająca ramy planu zarządzania. Do uwzględnienia w kolejnych etapach koncepcyjnych i projektowych.

		celowym wydaje się skłonienie kolei do wymiany szyn na bezszwowe w jego pobliżu (inne rozwiązania eliminujące drgania?) do czasu rozbiórki tego odcinka. Również estetyzacja infrastruktury kolejowej przejazdu (budki różnych rozmiarów i kolorów, niebieski płótek, utwardzenia...) kolejowego obok Bastionu I.			
6.	29.11.2018 mieszkaniec Zamościa (poza terenem Starego Miasta), pracownik UM/ instytucji samorządowej	<ul style="list-style-type: none"> · zachęcające stawki czynszu dla pustostanów · propozycje przeniesienia mieszkań komunalnych, socjalnych na rzecz komercyjnych, · propozycje przedsięwzięć dla zespołu staromiejskiego przed sezonem, umożliwiającą rozwój lokalnych przedsiębiorców · wyznaczanie i uwarunkowanie działań kulturalnych (impres) w zespole Staromiejskim. · więcej zieleni mniej architektury 	X		Zgodność uwagi z zapisami planu. Wprowadzono korekty redakcyjne uczytelniające zapisy.
7.	29.11.2018 pracownik UM/ instytucji samorządowej	brak propozycji, uwag	X		Interpretuje się, jako pozytywną ocenę planu.
8.	29.11.2018 mieszkaniec Zamościa (poza terenem Starego Miasta) pracownik UM/ instytucji samorządowej	Konieczne zapewnienie mocy elektrycznej we wszystkich potencjalnych miejscach imprez w celu zapewnienia dostawy prądu o wysokiej mocy potrzebnej dla sceny, nagłośnienie, dostęp do wody i toalet dla imprez, konieczność wytyczenia ścieżek rowerowych. W punkcie 10 zaznaczyłam konieczność wytyczenia ścieżek rowerowych, szczególnie w rejonie plantów i wszędzie tam, gdzie są ścieżki dla pieszych. Obecnie poruszające się tam rowery są blokowane przez ruch pieszy, bo piesi nie mają jak ustąpić miejsca rowerom. Jedyne poprzez zejście na trawnik. A poruszające się po ścieżkach grupy wycieczkowe zupełnie uniemożliwiają ruch rowerowy. Dzieci- piesi, muszą wiedzieć gdzie są miejsca dla rowerów, bo może dojść do kolizji roweru z dziećmi.	X		Uszczegółowiono redakcyjnie zapis dotyczący ruchu rowerowego i kwestii bezpieczeństwa z tym związanych.
9.	29.11.2018 mieszkaniec Zamościa (poza terenem Starego Miasta), przedsiębiorca	Bardzo dobry projekt. Ogólny zapis dotyczący melexów zbyt szczegółowy, proponuję usunąć. Proponuję zwrócić uwagę na tzw. „plomby” Starego Miasta.	X (częściowo)		Zapisy dotyczące melexów poddano korekcie redakcyjnej, jednak pozostawiono jako sygnał występowania problemu.
10.	29.11.2018 mieszkaniec Zamościa (poza terenem Starego Miasta) pracownik UM/ instytucji samorządowej	Pozytywnie należy ocenić zaproponowane formalne uporządkowanie granic obszarów wskazanych w ramach poszczególnych form ochrony. Pozwoli to na łatwiejsze określenie stopnia i zakresu ochrony konserwatorskiej obszaru. Zasadne jest również powołanie zarządcy Zespołu Staromiejskiego, którego działalność usprawni proces zarządzania zespołem. Zarządca koordynowałby działania również jednostek miejskich na terenie Starego Miasta, a także procesy rewitalizacyjne oraz wydarzenia odbywające się w przestrzeni miejskiej. Odnosząc się do przyjętego w projekcie Planu działania polegającego na rozszerzeniu i intensyfikacji programu prac konserwatorskich, remontowych i rewitalizacyjnych należałoby wskazać na konieczność objęcia pracami nie tylko elewacji, dachów i podwórek, ale przeprowadzenie gruntownej wymiany	X		Zgodność uwagi z zapisami planu. Kwestia objęcia programem prac remontowych także infrastruktury technicznej (instalacje elektryczne wodno-kanalizacyjne, gazowe, ciepłownicze), czy sieni, to zapis szczegółowy, mieszczący się w pojęciu remontów generalnych kamienic (wprowadzono uzupełnienie redakcyjne dla uczytelnienia zapisów). Kwestie egzekwowania warunków konserwatorskich, czy skuteczność nadzoru nad remontami, to wypadkowa skuteczności powszechnego systemu ochrony zabytków.

		<p>wszystkich wymagających tego instalacji (elektrycznej, wodno-kanalizacyjnej, gazowej, ciepłowniczej). Konieczny jest również szeroki zakres prac remontowych w obrębie klatek schodowych, sieni itp. Z uwagi na zakres i koszt powyższych prac niezbędny jest w tym zakresie korzystanie z finansowania zewnętrznego (dotacji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, fundusze europejskie). Należy również podejmować działania w celu stworzenia mechanizmu cyklicznego uzyskiwania finansowania na prace związane z utrzymaniem zabytku. Wpis obiektu – w tym przypadku Zespołu Staromiejskich w Zamościu – na listę światowego dziedzictwa UNESCO powinien wiązać się z odpowiednimi, okresowymi (corocznymi) dotacjami na jego utrzymanie. Obnosząc się do propozycji prywatyzacji zespołu mieszkaniowego na terenie Starego Miasta poza niewątpliwym korzyściami powyższego rozwiązania w postaci np. obniżenia kosztów utrzymania zasobu przez Miasto Zamość, należy zwrócić uwagę na związane z nią zagrożenie tj. np. niedotrzymanie warunków sprzedaży obiektu w zakresie terminu i zakresu przeprowadzenia stosownych prac remontowych (przykład Generalówka). Należy również pamiętać o wiążącym się z prywatyzacją zasobu zmniejszeniem wpływu na sposób przeprowadzenia remontów oraz używane przy tym materiały. Budynki czy też lokale prywatne nadal podlegać będą nadzorowi konserwatorskiemu, jednakże praktyczny nadzór nad nimi w dużej mierze może nie być możliwy. Dotychczasowe doświadczenia wskazują również, że w wielu przypadkach wobec właścicieli prywatnych służby konserwatorskie stosowały znacznie łagodniejsze zalecenia, niż miało to miejsce wobec miasta, czy jednostki je reprezentujące (np. zgoda na tańsze materiały, niezapewnienie reżimów związanych z odtworzeniem elementów zabytkowych). Odrębnym zagadnieniem jest konieczność zapewnienia przez Miasto lokali mieszkalnych dla osób zamieszkujących budynki/lokale przeznaczone do sprzedaży. Pewne wątpliwości budzi również propozycja ograniczenia ruchu samochodowego i parkowania na terenie Zespołu Staromiejskiego. Z jednej strony propozycja ta jest zasadna, gdyż systematycznie rośnie natężenie ruchu pojazdów w obrębie Starego Miasta, co przyczynia się do szybszej degradacji tego obszaru (np. uszkodzenia dróg i ciągów pieszo-jezdnymi) oraz utrudnień dla mieszkańców (np. zagrożenia bezpieczeństwa, zastawione pojazdami wejścia do budynków, zwiększony poziom hałasu). Z drugiej jednak strony zbyt radykalne decyzje w tym zakresie, wobec odnotowywanej do kilku lat „ucieczki” przedsiębiorców ze Starego Miasta w inne rejony Zamościa, mogą znacznie ten proces przyspieszyć i w efekcie doprowadzić do całkowitego obumarcia Starego Miasta.</p>			<p>Kwestie związane z regulacją ruchu samochodowego pozostawiono, jako istotny problem zarządzania przestrzenią staromiejską. Rozwiązania szczegółowe w tym zakresie, to zadanie dla Zarządcy dobra.</p>
11.	30.11.2018 mieszkaniec Zamościa (poza terenem Starego Miasta) pracownik UM/ instytucji samorządowej	<p>Plan zarządzania w sposób właściwy określa kierunki które wpływają na rozwój miasta oraz jego uatrakcyjnienie w skali kraju.</p>	X		Zgodność uwagi z zapisami planu.

12.	30.11.2018 mieszkaniec Zamościa (poza terenem Starego Miasta) pracownik UM/ instytucji samorządowej	Należy szczególnie przeanalizować jak rozwiązać problem miejsc parkingowych do obsługi starówki (mieszkańcy, pracownicy, turyści). Większy nadzór nad bieżącym stanem zabytków, szybsze reakcje i działania w stosunku do niszczących obiektów		X	Uwagi szczegółowe do wdrożenia przez Zarządcę dobra.
13.	30.11.2018 mieszkaniec Zamościa (poza terenem Starego Miasta) 22 lata mieszkaniec Starego Miasta	W większości się zgadzam, w niektórych punktach wprowadziłbym korekty. W obrębie Starego Miasta nie może być mieszkań socjalnych. Mieszkania socjalne to mieszkania komunalne o obniżonym standardzie (np. na peryferiach miasta, ze wspólną toaletą na korytarzu itd.), a nie w najbardziej ekspozycyjnym centrum miasta. Należy też zmienić formę pozostałych mieszkań czyli komunalnych. Mieszkanie komunalne (dawniej kwaterunkowe) przydzielone jest osobom zgodnie z określonymi przez gminę kryteriami jako specyficzna forma pomocy społecznej. W każdym mieście nie jest to zgodne z tym celem. W tej chwili funkcjonują one po części jako lokale socjalne, częściowo jako tanie mieszkania dla osób „niezbędnych” dla funkcjonowania struktur miejskich. Takie mieszkania należałoby zastąpić lokalami czynszowymi. Jestem zwolennikiem częściowej prywatyzacji zasobu mieszkaniowego. Należy sprzedać obiekty kompletnie zrujnowane. Kamienice nadające się do remontu powinny zostać własnością miasta. Gdyby te lokale zamieniono na czynszowe miasto miałyby stały dochód. Pieniądze na remont tych kamienic, elewacje zewnętrzne i przestrzenie wspólne z dotacji, trochę z kasy miasta. Lokale mieszkalne mogą wyremontować przyszli najemcy za co nie będą płacić czynszu aż do spłaty poniesionych kosztów na remont. Tych lokali jest stosunkowo mało, na pewno będzie tylu najemców.	X (częściowo)		Zgodność uwagi z zapisami planu. Uwagi szczegółowe do rozważenia i wdrożenia w perspektywie działań przez Zarządcę dobra.
14.	03.12.2018 mieszkaniec Zamościa (poza terenem Starego Miasta)	Ankieta – problemy poruszane są zbyt obszerne, aby wiarygodnie odpowiedzieć na nie w formie: Tak – nie - nie wiem. Wiem, że ta forma pozwala na ogólną orientację, nie jest jednak – moim zdaniem – wiarygodna i jako taka nie powinna stanowić bazy dalszych rozważań. Pytania cechują się dość dużą swobodą zakresową od szczegółowych (pyt. 5) do bardzo ogólnych (pyt.3). Granice ochrony – autor wyraźnie pisze, że plan dotyczy obszaru objętego wpisem na listę UNESCO, a więc problem wyznaczenia granic ochrony w zasadzie nie istnieje. Faktem jest, że granice wpisu do rejestru zabytków, Pomnika Historii i wpisu na listę UNESCO nie pokrywają się i powinny zostać ujednocnione. Najprostszym wydaje się zmiana wpisu do rejestru zabytków (oczywiście po wcześniejszych pełnych konsultacjach) bądź też – do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia – określenia tych granic w formie zmiany w mpzp. Jak jednak widać – wspomniana rozbieżność nie stanowiła przeszkody w dotychczasowych działaniach dotyczących Zespołu Staromiejskiego. Park Kulturowy i organ zarządzający – nie jest koniecznym tworzenie kolejnej „sankcji” administracyjnej i to z kilku powodów. Po pierwsze – i tak decyzyjność pozostaje w gestii WKZ, tak więc tworzymy kolejny ”twór biurokratyczny” bez kompetencji decyzyjnych. Najlepszym rozwiązaniem byłoby powołanie MKZ i umocowanie prawne w zakresie wydawania decyzji administracyjnych. Skoro jednak	X (częściowo)		Zgodność uwagi z zapisami planu. Uwagi szczegółowe do rozważenia i wdrożenia w perspektywie działań przez Zarządcę dobra.

		<p>nie istnieje obecnie „wola polityczna” w przedmiocie powołań MKZ, to najlepszym wyjściem byłoby utworzenie w strukturze UM stanowiska specjalisty - koordynatora do spraw ochrony zabytków (nazwa robocza), który koordynowałby działania wydziałów Urzędu Miasta i jednostek organizacyjnych (np. ZGL, ZDG) w przedmiocie szeroko rozumianej ochrony zabytków. Nie jest celowe tworzenie stanowiska wieloosobowego. Umocowanie w strukturze miasta – do decyzji Prezydenta (np. samodzielne stanowisko w WBUiOZ). Ogólnie – w projekcie Planu Zarządzania utworzenie Parku Kulturowego zdaje się stanowić niejako panaceum na wszystkie bolączki chociaż autorzy jednocześnie przyznają, że dotychczasowe działania Urzędu Miasta w zakresie ochrony zabytków jest OK.</p> <p>Pałac – czas tzw. centrów kongresowych już minął. Czy miasto byłoby stać na jego utrzymanie? Zagospodarowanie obiektu jest wielkim wyzwaniem logistycznym i winno być poprzedzone rozpoznaniem ofert potencjalnego rynku inwestorów.</p> <p>Kolej – faktem jest, że najlepiej byłoby „wyprowadzić” ją z terenu Starego Miasta. Jest to jednak w chwili obecnej nierealne, więc prace powinny uwzględniać – nawet z bólem – jej istnienie.</p> <p>Plac między Katedrą, Pałacem i Miastem – wymaga oczywiście zagospodarowania. Nie należy jednak zapominać, że historycznie Zespół Pałacowy był zawsze oddzielony od miasta – począwszy od ogrodzenia bastejowego, po ażurowe ogrodzenie barokowe. Również Katedra (wcześniej Kolegiata) również była oddzielona. Obecnie, po remoncie, pozostawiono ogrodzenie wydzielające obiekt. Niewątpliwie koniecznością jest likwidacja funkcji parkingu na tym terenie i zagospodarowanie z uwzględnieniem zachowania ograniczonego ruchu Akademicka – Zamkowa i Akademicka – Stare Miasto.</p> <p>Skierowanie ruchu z Łukasińskiego na Peowiaków – pomysł - mówiąc eufemistycznie – chybiony. Już obecnie ul. Peowiaków „zatyka” się przynajmniej 2 razy dziennie, zaś nie ma możliwości jej poszerzenia.</p> <p>Parkingi podziemne - nie powinny być rozpatrywane w aspekcie np. funkcji hotelowych w pałacu, lecz w kontekście organizacji ruchu na Starym Mieście. Może warto wrócić do koncepcji autorstwa T. Rajskiego o lokalizacji takich parkingów przed Pałacem na Pl. Stefanidesa.</p> <p>Odciążenie Rynku Wielkiego – de facto już nastąpiło, o czym świadczy chociażby ilość imprez zorganizowanych w 2018 roku na Rynku Wodnym.</p> <p>Zalew – nie jest prawdą, że zalew jest „pusty” - wystarczy przejść w pogodne dni latem. Kwestia komunikacji ze Starym Miastem – na pewno do rozwiązania, ale wydaje się konieczne utrzymanie ruchu kołowego na ul. M. Rotundy (po „zaślepieniu” traktu szczebrzeskiego po odtworzeniu kurtyny II-III) oraz linii kolejowej. Czy nie byłoby celowe etapowanie prac, począwszy od rozwiązań komunikacyjnych do powiększenia zalewu i jego infrastruktury, zwłaszcza w obliczu problemów finansowych.</p> <p>Filharmonia – nazwa jako skrót myślowy- celowość powstania nie podlega dyskusji, problemem jest lokalizacja. Czy w dotychczasowych planach/koncepcjach były rozważane różne wielkości obiektu łącznie z parkingiem i czy „zmieszczą się” przy Sadowej?</p>			
--	--	---	--	--	--

		<p>Gwarancja finansowania – argument wpisu na listę UNESCO nie jest – niestety – wystarczający. Raczej nie można liczyć na systemowe wsparcie ze strony państwa, tak więc pozostaje dotychczasowa „walka o kasę”. Programy winny być dostosowane do warunków i potrzeb lokalnych – przede wszystkim w aspekcie tzw. wkładu własnego.</p> <p>Krajobraz warowny – jest to sformułowanie „na wyrost”. Dotychczasowe prace rewitalizacyjne (ściślej – rekonstrukcyjne) tworzą elementy quasi-krajobrazu warownego (lub krajobrazu quasi-warownego). Raczej tworzone są wnętrza krajobrazowe o charakterze warowno – ekspozycyjnym.</p> <p>Rozwiązania szczegółowe (konserwatorskie) – w dokumencie znajdują się propozycje, które winny być przedmiotem ujęcia ich w najbliższym (lub w kolejnych) Programie Opieki nad Zabytkami. Ich wybór winien stanowić wypadkową potrzeb wielokierunkowych (użytkowych, turystycznych, socjalnych itp.), określanych przez organ zarządzający – UM.</p> <p>Bilans otwarcia – tak nazywam prace, które są już prowadzone, a które powinny być zintensyfikowane w przyszłości, dotyczące rozpoznania „zasobów zabytkowych”. Rozumiane są przez to dotychczasowe prace badawcze i realizacyjne oraz przekształceniowe zespołu. Autorzy piszą w tym aspekcie jedynie o pracach archeologicznych, jednak należy je rozszerzyć o inne, np. projektowe, koncepcyjne, wykonawcze itp. Przy opracowywaniu wskazane byłoby określenie granic terytorialnych – na dzień dzisiejszy należy skoncentrować się na granicach wpisu na Listę UNESCO i strefy buforowej.</p>			
15.	03.12.2018 mieszkaniec Zamościa (poza terenem Starego Miasta)	<p>W końcu doczekaliśmy się kompleksowego planu z wieloma punktami bardzo sensownymi.</p> <p>Jestem za obniżeniem czynszów na Starówce – nie powinno być żadnych pustych lokali.</p> <p>Lepiej zarobić parę groszy niż nic.</p> <p>Starówka nie ma przychodni lekarskiej, ani dentystrycznej.</p>	X (częściowo)		Zgodność uwagi z zapisami planu. Uwagi szczegółowe do rozważenia i wdrożenia w perspektywie działań przez Zarządcę dobra.
16.	03.12.2018 mieszkaniec Zamościa (poza terenem Starego Miasta)	<ul style="list-style-type: none"> · zapoznanie wszystkich mieszkańców Zamościa z Planem Zarządzania Dobrem Światowego Dziedzictwa UNESCO – dostępna konsultacja · uporządkowanie granic obszarów wskazanych w ramach poszczególnych form ochrony · opracowanie Planu Zarządzania w jak najszybszym terminie z uwzględnieniem priorytetu: powstanie wielofunkcyjnego centrum kultury · Izba Pamięci Bolesława Leśmiana · utworzenie muzeum Apteki Rektorskiej · odtworzenie na Rynku Wielkim studni – wniosek dr Bogumiły Sawy · przywrócenie statusu wyższej uczelni Akademii Zamojskiej /w jej lokalu/ 	X (częściowo)	X (w zakresie uwag szczegółowych przekraczających charakter dokumentu)	Zgodność uwagi z zapisami planu. Uwagi szczegółowe do rozważenia i wdrożenia w perspektywie działań przez Zarządcę dobra Ewentualna rekonstrukcja studni, to działanie dyskusyjne w kontekście obowiązujących doktryn konserwatorskich i wymogu zachowania autentyzmu dobra światowego dziedzictwa. Wymaga indywidualnych rozstrzygnięć, po udokumentowaniu koncepcji.

17.	04.12.2018 mieszkaniec Zamościa (poza terenem Starego Miasta)	<ul style="list-style-type: none"> · przekazanie do wiadomości mieszkańców zasad ochrony dóbr Światowego Dziedzictwa UNESCO · aktualizacja granic zespołu staromiejskiego ze strefą buforową. · opracowanie aktualnie wymaganego dokumentu, który pozwoli po konsultacjach ze specjalistami oraz mieszkańcami na podejmowanie działań planowych, a nie przypadkowych · powołanie niezależnego Zarządcy Zespołu Staromiejskiego w Zamościu, odpowiedzialnego za obszar wpisany na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Pozwoli to na uniknięcie rozpatrywania dylematów przez Radę Miasta w sprawie finansowania ochrony zabytków czy bieżących potrzeb mieszkańców · ponowne przeanalizowanie wniosku dr Bogumiły Sawy, jako sponsora, i udzielenie jej pomocy w sprawie odbudowy barokowej studni na Rynku Wielkim w związku z odnalezieniem obrazu Marcina Zaleskiego, jako II źródła obok akwareli Jana Pawła Lelewela, potwierdzającego fakt jej istnienia. Przeprowadzona sonda na stronie roztocze.net wykazała, że mieszkańcy Zamościa popierają ten projekt · w związku z prywatyzacją siedemnastowiecznej Apteki Rektorskiej podjęcie działań zabezpieczających przed zagarnięciem jej zabytkowego wyposażenia i docelowo zorganizowanie Apteki – Muzeum 	X (częściowo)	X (w zakresie uwag szczegółowych przekraczających charakter dokumentu)	Zgodność uwagi z zapisami planu. Uwagi szczegółowe do rozważenia i wdrożenia w perspektywie działań przez Zarządcę dobra.
18.	04.12.2018 mieszkaniec Zamościa (poza terenem Starego Miasta) przedstawiciel stowarzyszenia/organi- zacji pozarządowych	<ul style="list-style-type: none"> · Plan zarządzania jest korzystny dla zabytków i mieszkańców, jednakże konieczne jest wprowadzenie hierarchii rozwiązań i priorytetów, gdyż przyjęcie dowolnej kolejności działań może być fatalne dla rozwoju miasta. Stanowczo za wcześniej jest, aby proponować organizację parku kulturowego. W przyszłości jak najbardziej, ale nie na etapie najbliższych 10 lat. Natomiast istnieje potrzeba pilnego zorganizowania Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków. W części inwestycyjnej planu zarządzania powinny znaleźć się wskazania dotyczące sposobu zagospodarowania terenów niezabudowanych, gdyż takie istnieją w obrębie Starówki (np. teren poklasztorny przy kościele franciszkanów, obecnie parking). Aktualnie prowadzone są prace przy dwóch nowych inwestycjach (apartamentowiec na tzw. Zielonym Rynku oraz Dom III Tysiąclecia na terenie poklasztornym reformatów), których sposób prowadzenia oraz projektowany wygląd można określić jako dysharmonijny względem zabytkowego otoczenia. Jest to skutek wadliwego trybu uzgodnień, zwłaszcza w kwestii jakości architektury oraz kolorystyki. Bardzo ważnym atutem planu jest propozycja stworzenia reprezentacyjnej przestrzeni miejskiej w miejscu dawnego Placu Broni (przed pałacem). I tutaj pojawia się także problem z pustą działką przy dawnym, seminarium duchownym (obecnie WSZiA). Istnieje obawa, że projekt zabudowy tej działki będzie realizowany niezależnie, a powinien zostać włączony w jedną koncepcję przestrzenną obejmującą 3 historyczne enklawy miejskie: pałacową, kapitulną i akademicką. Projekt nie powinien nawiązywać do XIX-wiecznego sposobu użytkowania tego terenu (rosyjski plac musztry), lecz przywracać wcześniejszą, XVIII-wieczną kompozycję urbanistyczną. System konkursowy obwarowany wysokimi wymaganiami, co do jakości architektury jest dobrą 		X (cenne sformułowania do uwzględnienia w ramach szczegółowych rozwiązań koncepcyjno-projektowych wynikających z kierunków działań wyznaczonych w planie zarządzania)	Szczegółowość celnych uwag przekraczająca ramy planu zarządzania. Do uwzględnienia w kolejnych etapach koncepcyjnych i projektowych. Część uwag znajduje już odzwierciedlenie w dokumencie (np. kwestia zieleni komponowanej). Propozycja utworzenia parku kulturowego jest podana jako jedna z trzech możliwości rozwiązania kwestii zarządu obszarem zabytkowym. Zdaniem autorów planu najkorzystniejsza, ale pozostawiona do decyzji władz miasta.

		<p>propozycją. Niepokoi w planie zarządzania zupełny brak wskazań odnośnie zieleni komponowanej i jej ważnej roli w relacji z istniejącą architekturą zabytkową.</p> <p>· Za najpilniejsze zadanie uważam opracowanie systemowe komunikacji na obszarze starego miasta, uwzględniające likwidację ruchu samochodowego w obrębie starówki oraz przeniesienie parkingów do strefy buforowej (z ustaleniem godzin, w których dojazd dostawczych pojazdów do starego centrum będzie możliwy). Kluczowe znaczenie dla rozwiązania systemu komunikacji na starówce mają ulice Partyzantów i Krysińskiego. Jest to obszar Przedmieścia Lwowskiego, (historycznie ważny, wcześniejszy niż zabudowa miejska, nieprzebadany archeologicznie), w obrębie, którego w początkach XX w. powstały nowe ulice z zabudową willową. Teren ulega drastycznej degradacji z powodu inwazji chaotycznej, nowej zabudowy i braku ochrony obiektów z lat 30-tych XX w. Być może przesunięcie granicy strefy buforowej w kierunku wschodnim byłoby wskazane. Ponadto wschodnia oś widokowa wraz z panoramą w kierunku wjazdu Lwowskiego powinna zyskać na reprezentacyjności jako teren spacerowy. Wymaga to podjęcia pilnego remontu ulicy Partyzantów (z likwidacją ronda) oraz konserwacji Bramy Lwowskiej, która jest w zatrważającym stanie. Są to działania bardzo potrzebne i funkcjonalnie uzasadnione ze względu na lokalizację centrum komunikacyjnego przy stacji PKP Starówka</p>			
19.	<p>05.12.2018 mieszkaniec Zamościa (poza terenem Starego Miasta) przedstawiciel stowarzyszenia/organizacji pozarządowych</p>	<p>Plan objął diagnozą oczywiste elementy przestrzeni chronionej prawem międzynarodowym i naszego kraju. Jego autorzy wyprowadzają też oczywiste wnioski. Najistotniejsze to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.powołanie czytelnego i stałego Zarządcy obszaru chronionego (wpisanego na Światową listę UNESCO) i kontynuacja działań rewitalizacyjnych 2.uwolnienie zespołu staromiejskiego od presji pojazdów (w tym do obsługi turystów) i dekoncentracja imprez realizowanych na Starówce 3.Umieszczenie w otulinie wielokulturowego ośrodka w tym dla Symfonicznej Orkiestry im. K. Namysłowskiego 4.Silne wyakcentowanie, że ingerencje w układy przestrzenne Starego Miasta powinny być oparte na konkursowych projektach spełniających najwyższe światowe standardy użytkowe i artystyczne. Powinno to generować unikatowe piękne rozwiązania wzmacniające obecny artystyczny wizerunek starego miasta <p>ad 1.Zarządca to Zespół o bardzo silnym oddziaływaniu na inne wydziały Urzędu Miejskiego (wydającym opinie załączane do decyzji administracyjnych). Powinien on obejmować swoją „opieką” również przestrzenie zielone, małą architekturę, archeologię i przy współpracy z Uczelniami (również z miejscowymi) powinien pobudzać interdyscyplinarne badania obejmujące historię jak też perspektywy funkcjonowania i rozwoju przestrzeni staromiejskie (w tym zachodzące zjawiska społeczne) w powiązaniu z oddziaływaniem na inne części miasta a także na region.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Problemy zauważalne z perspektywy mieszkańca: 		X	<p>Szczegółowość uwag przekraczająca ramy planu zarządzania. Do uwzględnienia w kolejnych etapach koncepcyjnych i projektowych, lub w działaniach Zarządcy dobra. W kwestiach szczegółowych:</p> <p>Tryb prac archeologicznych regulują przepisy oraz system nadzoru służb konserwatorskich.</p> <p>Koncepcja stworzenia podziemnych tras turystycznych, jako wysoce ingerująca w istniejącą substancję i uwarunkowania konstrukcyjne miasta jest w obecnych warunkach ochrony zbyt śmiała.</p> <p>Dalsze przywracanie attyk, czy rekonstrukcja studni, to działania dyskusyjne w kontekście obowiązujących doktryn konserwatorskich i wymogu zachowania autentyczności dobra światowego dziedzictwa. Wymagają indywidualnych rozstrzygnięć, po udokumentowaniu koncepcji.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> · brak zespołu archeologicznego, który z pominięciem interesu inwestora (nie ulegałby jego naciskom) bardzo rzetelnie przeprowadzałby badania i zabezpieczał odsłonięte w wyniku takich badań dowody kultury materialnej. Ta grupa archeologów powinna być nadzorowana przez kilku interesariuszy: inwestora, przedstawiciela wojewódzkiego konserwatora zabytków, przez właściwie wybraną Uczelnię/placówkę naukową, przedstawiciela Muzeum Zamojskiego (reprezentującego tym samym Urząd Miasta) gdzie powinny trafiać odkryte pamiątki ruchome. · Dotychczasowa praktyka powierzania tego zadania (badania archeologiczne przed planowaną inwestycją) jednej osobie niesie bardzo duże ryzyko pobudzenia plotek albo bezpowrotnej utraty odsłoniętych pamiątek kultury materialnej. Po dotychczasowych badaniach archeologicznych przeważnie „wędruje” po mieszkańcach miasta opowieść o odkrytych skarbach, o których losie nikt precyzyjnie nie chce się wypowiedzieć. · Do obowiązków zespołu archeologicznego należałoby też bieżące nadzorowanie przebiegu inwestycji aż do czasu ustania przyczyn takiego nadzoru. Ta kontrola powinna być uwzględniana w kosztorysie inwestora. · w proponowanym planie nie ma wyraźnej zachęty do kolejnych badań pod powierzchnią zamojskiej starówki. <u>Postulat opracowania podziemnych turystycznych ciągów/tras zwiedzania łączących różne punkty miasta</u> „wędruje” po ulicach Zamościa od lat siedemdziesiątych XX w. W najbliższym dziesięcioleciu można dożyć osiągnąć w tej sprawie jeżeli opracuje się taką koncepcję i będzie się ją realizować wycinkami przy kolejnych etapach rewitalizacji miasta. · opracowany plan nie omawia problemów związanych z małą architekturą w tym braku planu wydzielenia w przestrzeni chronionej miejsc na rzeźbiarskie upamiętnienia poświęcone wybitnym postaciom z dziejów miasta albo szczególnym wydarzeniom. Otulina zespołu staromiejskiego łącznie z Parkiem Miejskim daje takie możliwości. Na tych terenach można stworzyć rzeźbiarskie aleje przywołujące historyczne postaci i wydarzenia. Obecna aleja sław z powodu jej usytuowania pod murem kamienicy nie najlepiej świadczy o wrażliwości estetycznej animatorów tego pomysłu. · prywatyzacja zasobów komunalnych niesie ryzyko w następnych latach osłabienia nadzoru specjalistycznych służb miasta nad zabytkowymi obiektami. Można związać najmujących pomieszczenia na starówce wieloletnimi kontraktami motywującymi najemców do dbałości o użytkowany obiekt. · rozszerzając program rewitalizacji należy w nim uwzględnić przywrócenie attyk kamienicom przy Rynku Wielkim a także Studni, które zanotowane zostały w XIX-wiecznych przekazach ikonograficznych 			
20.	05.12.2018 mieszkaniec Zamościa (poza terenem Starego Miasta) przedsiębiorca	<p>Rewelacyjny projekt, z małymi wyjątkami, system roweru miejskiego nie sprawdzi się, zbyt małe miasto, nie ma studentów.</p> <p>Ruch samochodowy należy ograniczyć w szczycie sezonu, lipiec i sierpień, Pojazdy turystyczne melex to bardzo dobra oferta dla turystów i powinna być powiększana a nie ograniczana.</p>	X (częściowo)		Zgodność uwagi z zapisami planu. Odnosnie melexów zapis pozostawiono, jako sygnał występowania problemu. Rozwiązania szczegółowe to zadanie dla Zarządcy dobra światowego dziedzictwa.

21.	05.12.2018 Pracownik Urzędu Miasta lub instytucji samorządowych Osoba, która w najbliższym czasie będzie mieszkać w Zamościu	<ul style="list-style-type: none"> · opis trochę zbyt długi i męczący w czytaniu. Informacje się powtarzają, ale w taki sposób jakby ktoś włożył wcześniejszą kartkę z tymi informacjami w miejscu, w którym jesteściey · plan zarządzania powinien wskazywać kierunek, w którym wszystkie decyzje / inwestycje dotyczące Starego Miasta miałyby zmierzać. Bez sensu jest tworzenie w tym momencie nowego obiektu, który byłby „kulą u nogi” dla miasta w jego utrzymaniu. Może kiedyś, jak będzie stworzona południowa obwodnica miasta, jak będzie możliwość pozostawienia samochodu w tym miejscu, jak zabraknie miejsca na starówce lub w mieście na dodatkową funkcję, to taki obiekt będzie miał sens i będzie przynosił zyski, a to moim zdaniem powinna być jedna z kluczowych kwestii tego planu. Ochrona jak najbardziej, ale nie możemy zamknąć Starówki w „szczelnym słoiku”, wyrzucić wszystkiego, aby można było ja tylko oglądać, a jeśli chcemy z czegoś skorzystać musimy z niej wyjść. · otwarcie zalewu na Stare Miasto to bardzo dobry pomysł, ponieważ przyciągnie to nie tylko ludzi zamożnych, ale też i mniej sytuowanych, młodych chcących skorzystać z kąpieliska oraz starszych, których pasją jest np. wędkowanie. W tym miejscu może warto pomyśleć nad stawem kąpielowym, który z jednej strony ma funkcję kąpieliska, a z drugiej część regeneracyjną, gdzie woda za pomocą roślin oczyszcza się. 		X	Uwagi systemowe, dotyczące filozofii zarządzania i formułowania dokumentów do uwzględnienia w kolejnych edycjach opracowania. Uwagi szczegółowe (dotyczące terenów rekreacyjnych do uwzględnienia na etapie opracowywania koncepcji projektowych).
22.	05.12.2018 mieszkaniec Zamościa (poza terenem Starego Miasta)	<ul style="list-style-type: none"> · plan zarządzania nie został poprzedzony analizą określającą m.in. przyczynę, która doprowadziła zespół staromiejski do degradacji: brak mieszkańców, brak „życia” po zamknięciu lokali gastronomicznych, zubożenie funkcjonalne zespołu Starego Miasta · brak postulatu zobowiązującego zarządcę miasta do starań o usunięcie torów kolejowych, które kolidują z fortyfikacjami miejskimi i stanowią barierę architektoniczną uniemożliwiającą bezkolizyjne połączenie funkcjonalne i przestrzenne Zespołu Staromiejskiego z zalewem. W przypadku elektryfikacji kolei zostanie zdegradowany wgląd na odtworzoną panoramę od strony południowej · budowa wielofunkcyjnego centrum kultury (filharmonii) w zaproponowanej lokalizacji doprowadzi do degradacji plant – strefy buforowej wydzielającej i podkreślającej historyczny układ zespołu Starego Miasta w strukturze miasta jako całości, ponadto zlikwidowane zostaną otwarcia i ciągi widokowe na Stare Miasto od ulicy Dzieci Zamojszczyzny i Sadowej · wszystkie postulaty ujęte w propozycji panu zarządzania (oprócz filharmonii) zostały wcześniej określone w zapisach ustaleń miejscowego planu zarządzania przestrzennego – dobrze, że zostały przypomniane jednak nie wniesiono zaleceń istotnych, których realizacja uzdrowi Stare Miasto i uczyni je konkurencyjne dla silnych ośrodków powstałych na terenie miasta · likwidacja linii kolejowej · rezygnacja z lokalizacji filharmonii w sąsiedztwie rawelinu · zmiana stosunków własnościowych z likwidacją mieszkań komunalnych 		X	<p>Analizy w zakresie społecznym zostały wykonane w lokalnym programie rewitalizacji. W planie zarządzania analizy te zostały wykorzystane.</p> <p>Koncepcja budowy wielofunkcyjnego centrum kultury wymaga szczegółowych analiz (w tym studium oddziaływania potencjalnej inwestycji na wartość dobra światowego dziedzictwa) jednak w obecnym stanie rozpoznania nie można wykluczać inwestycji, która nie koliduje bezpośrednio z obiektami i obszarami zabytkowymi).</p> <p>Koncepcja likwidacji kolei w obecnym stanie prawnym i uwarunkowań technicznych jest nierealistyczna, choć wymaga akcentowania i poszukiwania rozwiązań długoterminowych. Perspektywa działań przekracza przyjęte ramy czasowe planu zarządzania.</p> <p>Zgodność dokumentów strategicznych i prawa miejscowego, to podstawowy wymóg korelacji dokumentów gminy.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> · podjęcie działań zmierzających do przywrócenia zabytkowym kamienicom również funkcji z ograniczeniem ruchu samochodów i głośnych imprez organizowanych na Rynku Wielkim pogarszających warunki życia mieszkańcom na terenie Starego Miasta 			
23.	05.12.2018 mieszkaniec Zamościa (poza terenem Starego Miasta)	<ul style="list-style-type: none"> · uporządkowanie granic obszarów wskazanych w ramach poszczególnych form ochrony – należy podjąć działania w tym kierunku, ale nie powinien to być priorytet, pomimo niezgodności granic ochrona obszarów jest spójna (nie ma to rzeczywistego wpływu na jakość zarządzania) · powołanie zarządcy odpowiedzialnego za obszar wpisany na Listę UNESCO – powołanie zarządcy powinno się wiązać tylko z 1 dodatkowym etatem. Należy zreorganizować cały urząd tzn. poprzesuwać etaty z innych jednostek (UM, ZGL, ZDG) na potrzeby zarządcy · rozszerzenie i intensyfikacja programu prac konserwatorskich, remontowych i rewitalizacyjnych – powinna być klasyfikacja i kolejność wykonywania tych prac (niektóre bloki nie były remontowane). Należy stworzyć harmonogram na okres 10 lat. · połączenie wizualne, przestrzenne, funkcjonalne i komunikacyjne zespołu staromiejskiego z zalewem – należy podjąć zdecydowane działania administracyjne (plan miejscowy) oraz koncepcyjne (projekt budowlany) dla całego obszaru, wdrażany i realizowany etapami · zagospodarowanie terenu przed Pałacem Zamoyskich jako przestrzeni publicznej łączącej Pałac z zespołem staromiejskim – nie może być to traktowane jako jednorodna przestrzeń – podział powinien wynikać z badań historyczno-urbanistycznych (dziedziniec przed Pałacem oraz Plac Broni między nieistniejącym ogrodzeniem a miastem · budowa wielofunkcyjnego Centrum Kultury (Filharmonii) – taki obiekt jest bez wątpienia potrzebny, ale w proponowanym miejscu zmieści się obiekt o ograniczonej funkcji (1 lub 2 salki koncertowe) a nie wielkogabarytowe centrum kultury. Może podjąć działania poza Starym Miastem (np. obok ZDK-naprzeciwno) · prywatyzacja zasobu mieszkaniowego na terenie starego miasta – sprzedaż całych kamienic, a nie pojedynczych lokali, ale z egzekwowaniem funkcji zgodnej z mpzp, tzn. mieszkańcy stali, całorocznymi, a nie turyści · ograniczenie ruchu samochodów i parkowanie na terenie zespołu staromiejskiego – jak najbardziej za · rozśrodkowanie działalności organizowanej na Rynku Wielkim – jak najbardziej za · utworzenie systemu roweru miejskiego – w miesiącach letnich, z powodu turystów oraz dużej liczby melexów (czasami poruszających się z dużą prędkością), spotęgowanie ruchu rowerowego może stać się powodem kolizji i ogólnego utrudnienia ruchu · przedstawione kluczowe działania nie są nowością. Miasto Zamość realizuje te cele z lepszym lub gorszym skutkiem. W Planie Zarządzania powinno to być przedstawione bardziej szczegółowo wraz z harmonogramem. Propozycja utworzenia parku kulturowego jako najlepsze rozwiązanie wiąże się z kolejnymi kosztami sporządzenia 	X (częściowo)		Zgodność uwagi z zapisami planu. Uwagi szczegółowe istotne w dalszej perspektywie działań Zarządcy dobra, do uwzględnienia w opracowaniach tematycznych koncepcji i projektów. Plan został uzupełniony o harmonogram.

		<p>analogicznych jak Plan Zarządzania dokumentów, po co więc zmarnowano publiczne pieniądze. Autorzy Planu Zarządzania działają w ścisłej współpracy z Urzędem Miasta, mają więc możliwość zaproponowania działań budżetowych i kadrowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> oprócz działań czysto inwestycyjnych (remontowo-budowlanych) zarządca powinien angażować się w działania tzw. miękkie np. organizacja konferencji, Szkoły konserwacji UNESCO, szkoleń dla przewodników o najnowszych działaniach, patronat nad konkursami plastycznymi czy historycznymi dla młodzieży (edukacja u podstaw), działaniach promocyjnych itp. 			
24.	05.12.2018 Mieszkaniec Starego Miasta, Przedsiębiorca, Specjalista od ochrony zabytków	<ul style="list-style-type: none"> Plan Zarządzania jest wykonany bez zagłębienia problematyki Starego Miasta, zbyt ogólnie, powierzchownie, odnosi się wrażenie, że jest niepotrzebny widoczna jest niedostateczna wiedza autorów na temat stanu dobra diagnoza z brakami; brak sformułowania realnych zagrożeń zbyt dużo opisów historycznych, powtórzeń, cytatów ustaw i dokumentów strategicznych opracowanych na różnych szczeblach administracji; w tej ilości tekstu rozmywa się istota Planu brak opisu stanu zachowania i stanu technicznego poszczególnych atrybutów – zarządca nie będzie wiedział czym zarządzać, jakie ma cele do zrealizowania i w jakim czasie – brak sformułowania celów i harmonogramu działań. Opisy obiektów żenująco skromne; Niektóre sformułowania błędne. brak jakiegokolwiek propozycji organizacyjnej dla Jednostki Zarządzającej; czym będzie się zajmować; struktura zatrudnienia, budżet i kiedy ma być powołana kluczowe działania nie są precyzyjne, są dość przypadkowe, zawierają braki, a niektóre nie powinny znaleźć się w Programie jako działania kluczowe. cały Plan wymaga poprawy wszystkie atrybuty powinny być szczegółowo opisane i ocenione – czyli postawiona właściwa diagnoza, z której powinien wynikać plan działań w tym działań kluczowych (najważniejszych) dla ochrony dobra i zachowania w jak najlepszym stanie brak harmonogramu czasowego realizacji zadań z podziałem na ciągłe, bieżące, remontowo-konserwatorskie, inwestycje oraz perspektywiczne i docelowe. 		X	<p>Plan Zarządzania jest dokumentem wymaganym dla miejsc światowego dziedzictwa. Struktura planu jest wypadkową istniejącego stanu rozpoznania i dokumentacji dobra oraz wytycznych odnośnie formułowania dokumentów zarządczych wynikających z metodologii i doświadczeń zarządczych światowego dziedzictwa. Charakter dokumentu wymaga odwołań do aktów prawnych oraz stanu badań, co powoduje obszerność tekstu. Wnioski strategiczne są każdorazowo wyróżniane w tekście i zebrane w podsumowaniu. Stopień ogólności przedstawionych uwag uniemożliwia podjęcie dyskusji, co do konkretnych zapisów.</p> <p>Określenie struktury organizacyjnej Jednostki Zarządzającej wykracza poza poziom szczegółowości dokumentu. Autorzy wskazują potrzebę powołania takiej jednostki i wskazują możliwe rozwiązania. Rozwiązania szczegółowe pozostają w gestii decyzji Zarządu Miasta. Harmonogram czasowy stanowi załącznik do planu i został opracowany w odniesieniu do możliwości przewidywania dostępności środków i możliwości działań uczestników procesów ochrony i zarządzania dobrem.</p>
25.	05.12.2018 Przedsiębiorca	<ul style="list-style-type: none"> W mojej pracy zawodowej często spotykam się z opiniami turystów odwiedzających Zamość. Najczęściej krytykowane kwestie to: imprezy organizowane na Ryнку Wielkim utrudniające zwiedzanie (Rynek często staje się placem budowy dlatego imprezy masowe powinny być organizowane poza Rynkiem), stan zabytkowych obiektów, brak miejsca do wypoczynku (zalew), mieszkańcy starówki zebrzący pod wpływem alkoholu (prywatyzacja mieszkań zmniejszyłaby ten proceder) i zbyt dużo samochodów (wjazd na teren starego miasta powinien być ograniczony ale tylko w sezonie turystycznym). Takie zmiany są konieczne aby Zamość mógł się rozwijać turystycznie. Turyści przyjeżdżający z drugiej części ziemi aby zobaczyć piękne 	X (częściowo)		<p>Zgodność uwagi z zapisami planu.</p> <p>Odnośnie melexów zapis pozostawiono, jako sygnał występowania problemu. Rozwiązania szczegółowe to zadanie dla Zarządcy dobra światowego dziedzictwa.</p>

		<p>miasto niekoniecznie chcą oglądać przed Ratuszem boisko do siatkówki plażowej, słuchać ryku motocykli czy widzieć naczepy zasłaniające najważniejsze kamienice.</p> <p>· Przeniesienie Melexów poza stare miasto doprowadziłoby do ich całkowitej likwidacji i miasto straciłoby duże pieniądze odprowadzane przez przedsiębiorców działających w tej branży. Z Melexów najczęściej korzystają emeryci, renciści i rodziny z małymi dziećmi. Dla tych osób jest to wielkie udogodnienie w zwiedzaniu i możliwość zapoznania się z historią Zamościa. Zabytki naszego miasta są zlokalizowane w niewielkiej odległości od siebie przez co też można je zwiedzić pieszo ale dla turystów najważniejsze są informacje o tym co widzą, możliwość zadawania pytań i zapoznanie się z historią. Formy i kolory pojazdów też nie powinny być narzucane ponieważ często są znakiem rozpoznawczym przedsiębiorcy.</p>			
26.	Radny Rady Miasta	<p>Pkt 4 – optyczne powiązanie z zalewem – tak jak zaznaczono to w projekcie Planu obecnie istniejący zalew nie jest widoczny z poziomu gruntu zespołu staromiejskiego ze względu na usytuowane przeszkody – nasyp kolejowy, rawelin, zadrzewiony teren dojścia do Rotundy, zadrzewienia i niska zabudowa ogródków działkowych. Usunięcie tych przeszkód na chwilę obecną wydaje się mało prawdopodobne. Ponadto zalew miejski ze względu na swoją niewielką wielkość i konieczne nakłady finansowe nie daje gwarancji stworzenia atrakcyjnego dla wypoczynku. Proponowałbym pozostawienie go raczej jako zbiornika rekreacyjnego i przeniesienie działań i środków na działania tworzące miejsca wypoczynku bliżej osiedli mieszkaniowych np. kompleksy basenów otwartych, optymalnie powiązanych ze szkolnymi kompleksami sportowymi.</p> <p>Pkt 5 – zagospodarowanie placu przed Pałacem Zamoyskich – generalnie idea jest w pełni zasadna jednak należy brać pod uwagę ewentualne plany zagospodarowania Pałacu na atrakcyjny hotel. Będzie to powodowało konieczność zapewnienia gościom hotelowym w bezpośredniej bliskości miejsc parkingowych. Być może jedynym sposobem będzie budowa parkingu podziemnego na placu przed Pałacem. W mojej ocenie takie rozwiązanie winno być brane pod uwagę z jednoczesnym zobowiązaniem inwestora do stosownego zagospodarowania terenu na poziomie gruntu w celu zapewnienia celu powiązania budynku Pałacu z resztą zespołu staromiejskiego.</p> <p>Pkt 6 – Centrum Kultury (Filharmonia) – obiekt z całą pewnością wzbogaciłby mapę kulturalną Zamościa, jednak w obecnej sytuacji finansowej Miasta konieczne jest uzyskanie bardzo wysokiego procentowo finansowania zewnętrznego i przedstawienie spójnego planu finansowego na finansowanie Centrum lub zapewnienie środków zewnętrznych także na funkcjonowanie Centrum. Projekt wymaga rozważań, ostrzeżeniem może być proces budowy podobnego obiektu w Lublinie (tzw. Teatr w budowie, obecne Centrum Spotkania Kultur). Ponadto obiekt Centrum Spotkania Kultur jest obiektem zarządzanym przez samorząd województwa i jako taki w mojej ocenie winien być także sceną wykorzystywaną szerzej przez zamojską Orkiestrę Symfoniczną, w tym np. na koncerty dedykowane zamojskiej młodzieży szkolnej choćby w ramach wychowania muzycznego.</p>		X	<ul style="list-style-type: none"> · Uwagi szczegółowe do rozważenia · w perspektywie działań przez Zarządcę dobra. · Powiązanie miasta i terenów nad Zalewem jest istotne w sferze funkcjonalnej i organizacyjnej. · W sferze krajobrazowej to powiązanie występuje z wybranych punktów widokowych, które muszą być uwzględniane przy koncepcji komunikacji i funkcjonalności obu obszarów. · Kwestia ewentualnego parkingu podziemnego w rejonie Pałacu powinna wynikać z koncepcji projektowej poprzedzonej zarówno badaniami architektonicznymi i archeologicznymi, jak i studium widokowym oraz analizą funkcjonalną. Na tym etapie nie można przesądzać szczegółowych rozwiązań projektowych. · Koncepcja budowy wielofunkcyjnego centrum kultury wymaga szczegółowych analiz, także ze strony możliwości finansowo – organizacyjnych miasta oraz studium oddziaływania potencjalnej inwestycji na wartość dobra światowego dziedzictwa, jednak w obecnym stanie rozpoznania nie można wykluczać inwestycji, która nie koliduje bezpośrednio z obiektami i obszarami zabytkowymi). · sprawa prywatyzacji zasobu mieszkaniowego jest działaniem trudnym i konfliktogennym. Wymaga dobrego opracowania pod względem prawnym, zapewnienia właściwego nadzoru konserwatorskiego. Jednak z obecnej perspektywy i na podstawie sygnałów z Urzędu Miasta, wydaje się procesem nieuniknionym.

		<p>Pkt 7 – prywatyzacja zasobu mieszkaniowego w zespole staromiejskim – problem wyjątkowo złożony, niemniej w sytuacji braku środków zewnętrznych na rewitalizację zespołów mieszkaniowych (blok Żeromskiego/Kolegiacka/Kościuszki/Moranda czy też tzw. Podkarpie) zasadnym może się wydawać odpowiednia prywatyzacja tych budynków z zagwarantowaniem ich właściwej rewitalizacji. Należy mieć na uwadze, że obiekty prywatyzowane mogą być w znacznej mierze wykorzystywane jako tzw. apartotele lub stricte hotele. Będzie to skutkowało ograniczeniem funkcji mieszkaniowej w zespole staromiejskim. Wydaje się jednak, że dążenie do rozwijania przemysłu turystycznego w Zamościu będzie tego wymagało. Jednocześnie takie działania mogą być pomocne w przyciągnięciu prywatnego kapitału zewnętrznego w Zamościa.</p>			
CZ. II UWAGI, WNIOSKI WNIESIONE DO PROTOKOŁU PODCZAS SPOTKANIA KONSULTACYJNEGO W DNIU 29 LISTOPADA 2018 R.:					
1.	Mieszkaniec Zamościa architekt Jacek Herc	Czy możliwe jest wykonanie podziemnego parkingu w miejscu parkingu przed Pałacem?		X	Nie można jednoznacznie odpowiedzieć na to pytanie na etapie opracowywania dokumentu. Jest to zagadnienie wymagające szczegółowych analiz historycznych (również archeologicznych), kompozycyjnych i technicznych (w tym związanych z organizacją ruchu).
2.	Maria Gmyz Z-ca Wojewódzkiego Konservatora Zabytków w Lublinie	Poparcie propozycji dotyczącej zarządcy zespołu współpracującego z Urzędem Miasta lub Konservatorem, odstąpienie od utworzenia miejskiego konserwatora zabytków.	X		Uwaga odnosi się do jednej z trzech propozycji rozwiązania zarządu dobra, zawartej w dokumencie.
3.	Mieszkaniec Zamościa	Propozycja przeniesienia z ul. Ormiańskiej muzeum do Pałacu, natomiast w miejscu muzeum przywrócić funkcje mieszkalną		X	Uwaga szczegółowa do rozważenia na etapie koncepcji projektowych dotyczących konkretnych nieruchomości – rozstrzygnięcie uwarunkowane względami własnościowymi oraz docelową strategią zagospodarowania pałacu. Na obecnym etapie ograniczamy się do wskazania pilnej potrzeby zagospodarowania (i pełnej rewaloryzacji) pałacu, co winno być poprzedzone szczegółowymi rozpoznaniem zarówno badawczymi, jak i analizami funkcjonalnymi.
4.	Mieszkaniec Zamościa	<ul style="list-style-type: none"> · zagospodarowanie parterów wszystkich kamienic · powołanie parku kulturowego · korekta granic wpisów (szczególnie Pomnika Historii RP) do granic osiedli 	X		Uwaga zgodna z zapisami planu.

5.	Maria Gmyz Z-ca Wojewódzkiego Konservatora Zabytków w Lublinie	Prośba o przedstawienie Planu Zarządzania Radzie Miasta na Sesji Rady Miasta w dogodnym terminie	X		Do realizacji.
6.	Andrzej Kasiborski Kierownik Delegatury w Zamościu Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków	<ul style="list-style-type: none"> · wykreślenie akapitu o pracownikach BU-OZ (Plan nie powinien oceniać....) · kolej jako bariera zamykająca dostęp do zalewu · filharmonia - nie dla Starego Miasta, ale dla Zamościa, jest ona zbyt blisko Starego Miasta, powinna być ulokowana w mieście, żeby pełnić dodatkową funkcję dla społeczeństwa, a nie być dopełnieniem Starego Miasta · miejsce dla filharmonii złe, dotyczy brzegu strefy buforowej (konflikt/niebezpieczeństwo), nie pomoże to Staremu Miastu · zgadza się, że ruch samochodów wzrasta, ale nie zgadza się, żeby wprowadzić ruch rowerowy, wnioskuje o kategoriyczny zakaz ruchu rowerami na terenie Starego Miasta 	X (częściowo)	X	<p>Plan nie ocenia pracowników, dokonano korekty językowej dla wyeliminowania możliwości złej interpretacji zapisu.</p> <p>Kwestia likwidacji kolei wykracza poza możliwości działania w ramach czasowych opracowania.</p> <p>Autorzy nie przesądzą lokalizacji „filharmonii”, wskazują możliwość takiej lokalizacji po dopełnieniu odpowiednich procedur sprawdzających (studium oddziaływania na wartość dobra światowego dziedzictwa, analizy krajobrazowe).</p> <p>Lokalizacja winna być wypadkową polityki społeczno – kulturalnej miasta. Lokalizacja w powiązaniu ze Starym Miastem ma zalety funkcjonalne i kulturowe, wpisuje się w tradycje miasta, jako centrum kulturowego regionu.</p> <p>Jak wykazują doświadczenia innych miast – miejsc światowego dziedzictwa ruch rowerowy to dogodna alternatywa komunikacyjno – rekreacyjna. Wymaga jednak nadzoru i uporządkowania.</p>
7.	Barbara Skórzyńska	<ul style="list-style-type: none"> · 300 stron „oczywistości” – ogromny dokument z cytatami, należy skrócić · potrzebny zarządca, nie wydział, nie konserwator · plan zarządzania nie precyzuje czym zarządca miałby się zajmować · ramy czasowe i harmonogram nie są określone · tworzone strefy powinny mieć konkretne funkcje · starają się połączyć Stare Miasto z zalewem, przez zagospodarowanie otoczenia zalewu, rekonstrukcje i rewaloryzację.... · teren przed Pałacem powinien mieć w pierwszej kolejności przywrócone wartości założenia pałacowego, należy wyraźnie określić granice między częścią pałacową, a przestrzenią przed pałacem · Filharmonia to dobry pomysł, ale plan określa zbyt wiele szczegółów na jej temat · prywatyzacja kamienic tak, ale ograniczenie ruchu samochodów nie, oprócz sezonu letniego/turystycznego · rozśrodkowanie imprez · rower miejski – nie ma zdania · opisy powinny zawierać wartości, które należy kategoriycznie chronić, a nie mało znaczące informacje 	X (częściowo)	X	<p>Plan Zarządzania jest dokumentem wymaganym dla miejsc światowego dziedzictwa. Struktura planu jest wypadkową istniejącego stanu rozpoznania i dokumentacji dobra oraz wytycznych odnośnie formułowania dokumentów zarządczych wynikających z metodologii i doświadczeń zarządczych światowego dziedzictwa. Charakter dokumentu wymaga odwołań do aktów prawnych oraz stanu badań, co powoduje obszerność tekstu.</p> <p>Wnioski strategiczne są każdorazowo wyróżniane w tekście i zebrane w podsumowaniu.</p> <p>Określenie struktury organizacyjnej Jednostki Zarządzającej wykracza poza poziom szczegółowości dokumentu. Autorzy wskazują potrzebę powołania takiej jednostki i wskazują możliwe rozwiązania. Rozwiązania szczegółowe pozostają w gestii decyzji Zarządu Miasta. Harmonogram czasowy stanowi załącznik do planu i został opracowany w odniesieniu do możliwości przewidywania dostępności środków i możliwości działań uczestników procesów ochrony i zarządzania dobrem.</p> <p>Uwagi odnośnie placu przed Pałacem do uwzględnienia na etapie opracowywania koncepcji projektowych.</p> <p>Analiza wartości została szczegółowo opracowana w odniesieniu do atrybutów.</p>

8.	Maria Gmyz Z-ca Wojewódzkiego Konservatora Zabytków w Lublinie	· potrzebne szczegóły, ale tylko dla zespołu · harmonogram potrzebny dla Miasta i Rady Miasta · należy podjąć uchwałę dot. wdrożenia dokumentu Plan Zarządzania przez Radę Miasta	X		Harmonogram ramowy został opracowany, jako załącznik do dokumentu.
10.	Przedsiębiorca „MELEX”	ograniczenie Melexów lub wyznaczenie strefy dla nich poza Starym Miastem grozi zamknięciem działalności i utratą miejsc pracy	X (częściowo)		W finalnej redakcji uwzględniono głosy przedsiębiorców ograniczając rygorystyczność oceny melexów, jednak zapis pozostawiono, jako sygnał występowania problemu. Rozwiązania szczegółowe to zadanie dla Zarządcy dobra światowego dziedzictwa. Ten typ działalności gospodarczej w granicach dobra nie może nie podlegać nadzorowi, gdyż jest nieobojętny dla funkcjonowania i estetyki dobra.
11.	Mieszkaniec Zamościa	Umieszczenie zapisów o plombach na Starym Mieście		X	Problem odnotowany w planie, zapisy szczegółowe przekraczają założone ramy dokumentu.
12.	Mieszkaniec Zamościa	· 24 strony jest wystarczające · filharmonia to bardzo dobry pomysł, obok obwodnica (w planach), można obok stworzyć parking, ale miejsce to powinno być poza strefą buforową · obowiązek zagospodarowania placu przed Pałacem powinien leżeć po stronie Miasta · strefa buforowa – pozytywnie · osie widokowe – pozytywnie · objąć zasięgiem Meleksów nie tylko Stare Miasto, ale też Rotundę i ZOO	X		24 strony, to streszczenie dokumentu, którego obszerna część analityczna jest wymagana ze względów metodologicznych. Rozsrodkowanie aktywności Melexów, to dobry pomysł na odciążenie staromiejskiego centrum – decyzje w gestii rozwiązań szczegółowych przyjętych przez Zarządcę dobra.
13.	Mieszkaniec Zamościa	· przyciągnąć młode osoby do miasta · nie bać się mocnych inwestycji (tj. kiedyś założenie Akademii) · zmienić zagospodarowanie (ukryć) istniejącą linię kolejową i uruchomić przejście nad zalew · znaleźć rozwiązanie z linią kolejową bo likwidacja jest niemożliwa	X (częściowo)		„Mocne inwestycje” w granicach dobra światowego dziedzictwa są wykluczone. Konieczne zachowanie zasad ochrony i zrównoważonego rozwoju.
14.	Mieszkaniec Zamościa	Można powiększyć zalew od strony południo-zachodniej co daje możliwość szerszego zagospodarowania	X		Zgodne z zapisami dokumentu
15.	Mieszkaniec Zamościa	Propozycja poprowadzenia linii kolejowej nad lub pod ziemią		X	Wykracza poza możliwości organizacyjno – prawno – techniczne w perspektywie aktualności dokumentu.
16.	Mieszkaniec Zamościa	Kluczowymi punktami powinny być: 1. Plac przed Pałacem (zagospodarowany w odpowiednim stylu z otwarciem na Muzeum i arsenał) 2. Zalew 3. Wielofunkcyjny obiekt kultury	X		Zgodne z zapisami dokumentu.
17.	mieszkaniec Zamościa (poza terenem Starego	1. Wprowadzenie do Planu zapisów potwierdzających potrzebę wprowadzenia (lub jej brak) tzw. Uchwały krajobrazowej.		X	1. Plan wskazuje problem komunikacji wizualnej w obszarze dobra światowego dziedzictwa (kwestia reklam).

	Miasta) pracownik UM/ instytucji samorządowej	<ol style="list-style-type: none">2. Zbyt duża ilość podmiotów zarządzającym starówką lub w jakiś sposób w tym uczestniczących (ZGL, ZDG, służby PGK, Wydz. GK, prywatni właściciele). Może warto to scentralizować? Konieczność powołania Miejskiego Zarządcy.3. Brakuje zapisów co do remontu lub ewentualnej rozbiórki szaletu przy ulicy Królowej Jadwigi.4. Wprowadzenie zapisów dot. potrzebę wprowadzenia pojemników na odpady komunalne typu „pół-podziemne”. Mają dużą pojemność i są estetyczne. Te istniejące, tylko szpecą podwórza i jest ich za dużo, a dzięki pojemnikom pół-podziemnych można je zdecydowanie ograniczyć.			<p>Rozwiązanie problemu jest możliwe w drodze uchwały reklamowej (dotyczy nie tylko obszaru staromiejskiego, ale całego miasta), lub parku kulturowego (wyłącznie dla obszaru o wyróżniających się walorach zabytkowych i krajobrazowych) - wybór rozwiązania pozostaje do decyzji władz miasta. Z punktu widzenia ochrony wartości zabytkowych dobra światowego dziedzictwa rozwiązaniem preferowanym jest park kulturowy.</p> <ol style="list-style-type: none">2. Wskazujemy potrzebę powołania Zarządcy dobra światowego dziedzictwa – podział kompetencji i zakres działania powinien być wypadkową doświadczeń i modelu organizacyjnego Urzędu Miasta.3. Zagadnienie szczegółowe, wykraczające poza założoną szczegółowość dokumentu.4. Zagadnienie szczegółowe, wykraczające poza założoną szczegółowość dokumentu. Rozwiązanie wymaga oceny konkretnych propozycji projektowych i ich oddziaływania na dobro (np. w zakresie ingerencji w sferę archeologiczną). Co do zasady, możliwe „ukrycie” infrastruktury technicznej jest działaniem pożądanym.
--	--	---	--	--	--